

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la
Administrație tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențe sunt a se adresa la
Redacție „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 22 Februarie, 1888.

Simptom bolnăvicioas sunt în viața unui stat intentările de procese politice. O nemulțamire generală servește de bază la asemenea procese, și ea se manifestă în două direcții. Deoparte stau cetățenii nemulțamiți cu mersul afacerilor publice, cari prin diaristică dau expresiune nemulțamirelor lor, după cum cred ei, că sunt datori să se exprime, și le este permis a se pronunța; de altă parte stă procurorul de stat, care crede, că în interesul statului trebuie să ceară pedepsirea cetățenilor pentru modul, în care aceștia și-au exprimat nemulțamirea.

Stau deci față în față cetățeni și reprezentanții guvernului, și unul al treilea trebuie să se pronunțe, care anume are dreptate.

Dacă în general sunt considerate de bolnăvicoase simptoame procesele politice chiar și în state curat naționale, ele sunt în adevăr periculoase în un stat poliglot, cum este statul nostru și ele devin în gradul suprem periculoase, când un fanatism național în direcție pronunciată cum e bunăoară la noi maghiari — preocupă și opinionea publică.

Dela inaugurarea sistemului dualistic s'a lucrat cu multă stăruință pentru înăsprirea relațiunilor interne în statul nostru. Cu deosebire s'a considerat ca virtute națională accentuarea căt mai de mulți ori, că elementul român din patrie este un factor foarte problematic în viața statului nostru. Anume ni s'a spus, că noi suntem elemente centripetale, gravitățim în afară, umblăm după visuri deșerte în tabloul unei mari imperiilor dacă române, și căutăm ocasiune ca să sdruncinăm Ungaria din temeli, și să intemeiem imperația închipuită de noi.

In chipul acesta am fost tractați în presă, ba chiar și de bărbați chemați a conduce destinele statului.

Și dacă tractarea aceasta nu ar fi fost suficientă pentru înăsprirea relațiunilor dintre noi, atunci de luna seamă loviturile, cari ni s'a dat în viață practică, ar fi trebuit să ne deschidă ochii, că mare prăpastie este între noi și între cei chemați a lucra la consolidarea acestui stat.

La locul acesta vom releva numai lovitura, ce ni s'a aplicat prin cassarea instituției juriului din Sibiu, și punerea proceselor politice în mâna cetățenilor din Cluș.

Di de di pacinicul cetățean din Cluș cetește în diare despre pericolul, la care este espusă rasa maghiară din partea românilor, di de di oameni conguști numai de interesele lor proprii, în detrimentul

tul statului scriu coloane întregi despre lucrările ascunse ale neamului românesc. Și dacă până acumă în inima ungurului din Cluș a mai rămas totuși un colțisor ascuns, în care încă n'a pătruns veninul, mai e posibilitatea să nu se învenineze inima acestui cetățean, când și după lege se cere să se declare vinovat cutare sau cutare om pentru atitudine contra rasei maghiare.

Între asemenea condiții de tot nenaturale, reprezentantele guvernului trebuie să se emancipeze de sub curențul bolnăvicioas, cu care ne întâlnim în presă și pe toate terenele și el, care scie dispoziția sulțescă a juriului, înainte de a-i cere verdictul, ca om al legei, bine să cumpănească delictul de presă, pentru care cere pedepsire.

Durere, tocmai contrariul se vede în viața de toate dilele, și noi suntem datori să ne ridicăm glasul, și să cerem, ca să nu se învenineze și mai tare raporturile dintre cetățeni prin asemenea procese de presă, cari tocmai acumă s'a ivit în masă, stând în față a 6 procese de asemenea natură.

Altecum noi suntem nevoiți să considerăm de „testis temporum,” că tocmai în aceste dile s'a intentat suma de procese de presă amintită mai sus, și că oamenii de valoare la noi români au inceput a eșa din rezerva, care și-au impus până acumă.

Vom reveni la un articul scris în această materie în diariul „Luminătoriul”, de domnul Alecsandru Moesonyi, care condamnă asemenea procese politice sub alte considerații.

Revista politică.

Cea mai importantă cestiune, ce s'a desbatut în timpul din urmă în dieta ungără a format o tractatul de delimitare, prin care se regulează granița dintre monarhia noastră și România. Proiectul s'a primit după a treia cetire și mai rămâne să și dea verdictul asupra lui casa magnaților, căreia i s'a și prezentant.

Din desbaterea proiectului estragem următoare: Emeric Latkóczy, raportorul dice, că conflicturile granițelor se reduc la suta trecută, în timpul răsboielor cu turci. În 1882 la propunerea guvernului unguresc s'a trimis o comisiune mică la fața locului și pe baza studierilor acesteia s'a încheiat și acest tractat, care regulează într'un singur document atât granița dintre Bucovina și România că și cea dintre Transilvania și țara românească. Temeiul convențiunii sunt documentele de regulare

ale granitelor din 1792. Ungaria a cedat României un teritoriu de 11, 665 iugăre, iar România de 1188. În desbateri nu s'a reflectat la meritul causei, ci numai cu privire la unele expresiuni, cari n'ar corespunde poziției de drept public al statului maghiar independent. Tecstul tractatului a rămas înseñeschimbă, căci aşa ceva numai cu consumționul României s'ar putea face, iar camera română a primit convențiunea și cine scie, dacă camera de acum a României ar mai fi aplicată a primă dispozițiunile esențiale ale convențiunii. Încă pentru numirea locurilor în desbaterile din comisiune s'a recunoscut, că numele de locuri s'au scris după ascultarea și datele autorităților administrative și că indreptarea tecstului ar fi fără folos, deoarece numai tecstul francez se poate lua de basă. Raportorul recomandă proiectul încheie: În momentul, când legislația ungară ar respinge convențiunea, conflictele dela graniță ar isbuțni cu o violență reinoită. — Ministrul de interne, baronul Orczy, cere cu stăruință inarticularea convenției, fiind ea o cestiune foarte momentoasă din mai multe puncte de vedere și mai ales, căci prin ea se pune capăt regretabilelor conflicte dela granițe. — Contra acestora s'a ridicat Iuliu Győrffy și în o vorbire fulminantă pretinde a cunoaște mai bine istoria conflictelor. Raportorul și ministru de interne falsifică atât faptele că și datele istorice. Conflictele de graniță datează numai dela 1853, când dorobanții principelui Ghica ocupă un teritoriu de munte de 10,000 iugăre. Astfel de procederi volnice s'au mai repetat de multe ori din partea României, care tot mai mult se estinde spre Ungaria, fără ca ungurii să respundă tot astfel. Din punct de vedere al dreptului public convenția cuprinde cele mai infame ofense. Austria nu are a se amesteca. Ingerința ei în afacerile Ungariei e periculoasă. Numai apărarea hotărelor formează o cauză comună, nu și delimitarea lor. Înriurința austriacă o au și simțit o română și o au și exploataț, căci la 1885, când delegații maghiari se aflau în București, operând pentru delimitarea granitelor, români n'au subscris protocoalele, ci au declarat, că ei nu cunosc stat maghiar. Fiind deci dispozițiunile proiectului contra intereselor țării, care se privesc de dependentă, în articularea să nu se facă, ci să se amâne, trăgându-se atenția guvernului, ca să observe drepturile statului maghiar... Deputatul Beothy Ákos, face observări cu privire la terminologie și nici cu un preț nu voiesc să recunoască avantajul convențiunii cătă

FOITĂ.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Date și acte de sub episcopul Vasiliu Moga.

Anii 1811—1845.

1. Prima pastorală, tipărită și publicată de episcopul Vasiliu Moga, cu datul 10 August, 1811.

Cinstiților protopopi și preoților fraților în Christos și fii! dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Christos!

Fiind că toate deregătoriile întrucătă lume spre acel sfîrșit sunt dela Dumnezeu rănduite, ca slava aceluiași Dumnezeu și fericirea deobsece căt mai tare să se sporească, care cuget cea deapurea de pronia Dumnezească povățuită prea osințită mărire imperialească, precum totdeauna și atuncea l-au avut, când mai mult ca părintesce s'au milostivit din osebită milă imperialească a măngăia clerul și neamul nostru cu păstor suflatesc din sinul seu. Așa strînsă datoria mi-am ținut ca cu intrarea în slușba Archierii, să ve fac după datul răgaz, cunoscute a oare cării datorii, și spre ale pădăi să ve deștept.

1. Slava lui Dumnezeu, și fericirea deobsece, mai întâi prin aceea să poate mai bine sporă, de

va fi partea preotească bine procopsită într-o învățătură și nărvuri bune; așa puind toată părtinirea deosebită să nu îndrăsnită pe nimeni altul a-mi recomanduți spre preoția, fără pe cel dintre toți, și cu învățătură, și nărvurile bune mai ales. Că sciții disa lui Pavel către Timoteiu: Fiule pe nimenea numai decât mănilă să nu-ți pui. I Carte 5, 22.

2. Ca să fie candidații învățăți, și bine nărvuți, altmintrile nu se pot nădădui, ca prin scoli: strînsă datoria dară ve este, ca să întăriți scoalele în tot chipul, și cu toată silință, și necurmat să stați de părinți să-și dea pruncii la învățătură, altmintrile năiemit este, și slugă rea, vicleană, și vrednică de a i-se lua talantul, tot preotul, care nu va săli spre înțemeierea scoalelor.

3. Multă se țin, că plinesc toată legea și procurii, cu aceea, că botează, și îngroapă, și cunună. Dară dicând Sfântul Pavel, multămesc lui Dumnezeu, că n'am botezat pe nimenea, nu m'au trimis pe mine Domnul să botez, ci să propovedești evangelia: puteți înțelege, că datoria cea mai mare a preotului este, ca să scie propovedui. Că vai ţie preote de nu vei vesti. I. Cor. 9, 16.

4. Ca să sciții propovedui norodului, trebuie să înțăți voi înșii-ve, și să îspitiți scripturile, eară dacă în veacul vostru sfânta scriptură cu gândul acela nu veți ceta, ca să sciții învăța apoi norodul, și simbria dela parochienii vostrui tot veți lua,

cu samă bună veți căde în osânda, care o serie Isaia. Cap 34: O păstorii lui Israel, eată laptele turmii mâncăți, și cu lâna ve îmbrăcați, și ce e gras jungheți, și voi oile mele nu le pasceti: Eată dară eu asupra păstorilor acelora, și voi cere oile mele din mânilile lor, și nu vor mai adauge ei a pasce oile mele.

5. Multă s'au obicitu de propoveduesc parochienilor sei, și ce nu e scris în cărțile sobornicești, eară frățiile voastre părerii și obiceaiurile cele bătrâne fără temei la săndu-le, numai cu ce ve puteți da sama din sfintele scripturi să propoveduiți, nu adăgați nici o Iotă, sau o Cirtă, că aceea nu vrea Christos, la Mateiu în 15. Cap stih 6, 9. Unde dice: a-ți stricat porunca lui Dumnezeu pentru obiceiul vostru, în har me cinstiți, învățând învățături porunci omenesci.

6. Cale ce propoveduiți parochienilor din sfintele scripturi, înși-ve voi să le faceți întâi, să nu fiți, ca acele, de care dice Christos la evangeliă. Pe scaunul lui Moisi au sedut Fariseii și Cărturarii; toate căte vor dice vouă să faceți, faceți: Eară după faptele lor să nu faceți, că ei dic și nu fac. Numai de ocără se face preotul și toți-l judecă, dacă învață pe alții, și el nu face, dacă spune de curătenie, și el e necurat, dacă spune de tresvire, și el pe la mesele creștinilor să silesce să înghiță mai larg decât toți ceilalți mireni, și beat își arată toate neputințele. Dacă spune să nu ţie oamenii pismă și mănie

vreme ea cuprinde expresiuni vătămeștoare față de dreptul publical statului maghiar. Ministrul-președ. Tisza nu se împeacă nici decum cu vederile antevorbitorilor. Parlamentul poate respinge proiectul, căci și stă îndrept, dar guvernul a luat angajamentul, că va primi convențiunea și dacă parlamentul acum nu o ar primi cu drept cunvenție micșorează autoritatea guvernului maghiar. Un guvern are credit la guvernele străine numai, când își va ține cuvântul dat. România n'a refuzat a subscrive protocoalele, ci numai unul dintre delegații români ținuse, că nu recunoasce pe Ungaria și guvern unguresc, dar în urma instrucțiunilor prime din București, a subscrise tractatul. România nu doresce să ferbească după o parte a Ungariei, după cum le place unor singuratici a afirma. De va și fi, noi o respingem aceasta cu altfel de mijloace și nu cu rectificarea numirilor. Austria trebuie să se intereseze de Ungaria, căci de perde monarchia, ambele părți o simțesc. O atare teorie ca o țeară să nu se intereseze de altă țeară din monarchie e periculoasă și într'un asemenea cas Ungaria ar suferi mai mare daună decât toate expresiunile reale din 15 tractate. Defectuositatea expresiunilor din tractat nu perclitează de loc fința de stat maghiar, căci multe tractate s'au mai încheiat, unde a fost vorba numai de „Austro-Ungaria.“ Ministrul de externe e reprezentatul monarhiei în afară și poate încheia tractatele internaționale.

Scirile din București sunt imbucurătoare. Negocierile României pentru încheierea convențiunii cu Austro Ungaria s'au reinceput. Représentantul austro-ungar a înaintat la Viena propunerile nouă ale guvernului român. Mai întâi se va rezolva cestiuoa cu privire la articole, care să fie primite în tariful special și apoi să se alăture tractatul.

Cestiuoa bulgară se află tot în stadiul de până acum. Ministrul de externe contele Kálmoky, insotit de consilierul legației a călătorit din nou la Pesta, unde a fost primit în o lungă audiență de Maj. Sa. Înălță după aceasta a mai conferit și cu ministrul președinte Tisza. Călătoriei ministrului de externe i-se atribue o deosebită importanță în cestiuoa bulgară.

Din nou se afirmă, că guvernul din Sofia a primit sciri din Constantinopol, că Poarta încearcă a zădărnică planurile rusesci, propuse de Nelidoff, că vreme Austro Ungaria, Englîera și Italia nu se vor alătura la ele. În Constantinopol se crede de imposibilă alăturarea acestor puteri la propozițiunile rusesci. În cercurile guvernamentale de acolo domnescă părere, ca să se facă o anchetă, care să constate ilegalitatea principelui și a regimului și să caute motivele pentru care principalele Alecsandru de Batemberg a fost expulsat. Acolo nici nu se gădesce de o complicație serioasă.

În Sârbia domnesc mari tulburări, provenite din pricina alegerilor pentru scuțință. Partida liberală respîndesc agitațiuni în toate părțile, se crede însă, că radicalii vor fi „victorioși.“

Varietăți.

* Adunarea generală a „Societății de lectură română din Sibiu“, conform provocării publicate și în diariul nostru s'a ținut Duminecă la 4 oare pm. în localul societății.

unul pe altul, și el își arată mănia și în biserică de vîd toți, și dice și cel mai prost, că popa nu-i slobod să slujească sfânta liturgie, fiind el mărios; o fraților! cum pot fi acei preoți lumina lumii și sarea pămîntului.

7. Nu ve făliți, nu fiți măreți îndesert, și de iubiti mărire de ce ve băgați în ceata celuia, ce învață de smerenie, carele este dulcele învîțătoriul nostru Christos, ce grăiesce: Învîțăți dela mine, că sunt bland și smerit cu inima, răspînsește acela pe cei mândri cu cugetul lor, Domnul mândrilor le stă în potrivă. Nu ve făliți, căci sunteți preoți, ei tocmai pentru aceia ve smeriti.

8. Fericiti de bătă, că bătă este legionul cel de draci, de care se pomenesc la S. Ev., fiind că în bătă toate păcatele se află, cari atâtă draci sunt. Aceia încă sciți, precumă.

9. Ce este a lui Dumnezeu, dați lui Dumnezeu, și ce iaste a împăratului să dați împăratului, așa după Dumnezeu datoria cea mai de frunte aveți, ca înălță voi să fiți credincioși, supuși preaosfîntite măririi împăratesci, după aceea pe norodul, întru cele sufletești vouă încredințat, încă înălță întru aceea cu neadormită silință să-l povătujiți, ca să fie asemenea credincioși, ascultători și plecați, întru toate împăratului vostru, tuturor stăpânilor de către dênsul așeade, și cu aceasta nu numai veți plini voia lui Dumnezeu, ce arată, că împăratul vostru este de Dumnezeu pus, dicând: prin mine

După ce dl președinte Parteniu Cosma salută pe membrii adunați într'un număr frumos, constată că societatea a prosperat în anul trecut, și deși au repăsat dintre membrii din anii precedenți 5 înălță, au intrat alții, încât numărul membrilor să înmulțit cu 11, încheindu-se și bilanțul cu excedent.

Cetindu-se raportul comitetului și afiindu-se și rațiocinii în bună ordine, comitetului i se dă absolvitoru, iar cassariului, dlui Ales. Bach, pentru zelul și purtarea conșcientioasă a oficiului seu i-se votează multeșită protocolară.

Punându-se la ordinea dilei alegerea noului comitet să ales de membrii în comitet cu aclamație: P. Cosma, totodată și președinte, Dr. Ilarion Pușcariu, Servian Popoviciu Barcian, Basiliu Hărșian, Pantilimon Lucuța, Dr. Petru Span și Ioan Popoviciu; iar de censori: Dr. Ioan Nemeș și Romul Petric.

* (Himen.) Dl Ioan Hărțioagă, teolog absolut, și-a serbat în biserică din Sas-Daia, protopresbiterul Sighișoarei, cununia sa cu dăoarea Floarea Babeș, fiica reposatului paroch Ioan Babeș.

* (Concertul Constantin Georgescu) În cerc restrins, numai la puțini români Sâmbătă seara a cântat domnul Constantin Georgescu în sala cea mare din seminarul nostru archiepiscopal. Domnul Georgescu să a presentat aici publicului român ca cântăreț și compozitor de muzică, elev absolvent al conservatorului din București. Venise anume cu speciale recomandări din Brașov, având intenția sa dea și aici un concert.

Provăduț cu o specială recomandare subscrise de domnii Dr. Aurel Brote și Georgiu Dima, concertul a umblat din casă în casă pe la români, a presentat fiecărui bilet de intrare, și după cum ni se spune a incassat suma de aproape 150 fl. o sumă care ar satisface așteptările unui artist, în actualele grele impregnări din micul nostru oraș de provincie.

Rezultatul material va mulțamă de bună seamă pe concertant, care n'a avut decât 2 fl. spese, transportul pianului, nu ne mulțumește însă pe noi concertantul cu prestațiunile sale. Domnul Georgescu are o voce tare mediocră, cântă o muzică nu tocmai aleasă, cu care un om cu cultură musicală în orașul nostru nu ar avea cîtezanță se pășească în fața publicului, și aceasta o cântă de tot rău, încât dacă în adevăr domnul Georgescu este absolvent al conservatorului din București, atunci acesta în slabă lumină nu se prezintă.

Nu înțelegem cum nu au întrevenit oameni competenți în ale muzicei, anume profesorii din Brașov, se desmînte pe domnul Georgescu, se nu concertează în public, pentru bunul nume al nostru în fața străinilor, și dacă aceasta nu o înțelegem, mai puțin înțelegem pe colegii dela „Gazeta Transilvaniei“, că incuragiază prin critice indulgente asemenea încercări.

Ne mirăm, mult ne mirăm cum vine dl Dima, și cu subscríerea sa recomandă publicului din Sibiu pe un asemenea cântăreț.

Domnul Dima este autoritate în cele ale cântărei, și dacă solistii din reunurile conduse de Domnia Sa s'ar prezenta cu cântarea ca domnul Georgescu, ar fi fluerați de public.

Domnului Georgescu i dăm binevoitorul săfăt, să-și caute o ocupație solidă, căci cu vocea, muzica și cântarea Dsăle nu se va ferici pe sine, și nu va face onoare nici românilor.

împărătesc împărații și puiorii de lege fac dreptate, pilde 8, 15. Ci ve veți arăta și cunoscători și mulțimitori (precum în veci trebuie să fiți) pentru nemărginita și mai mult ca părinteasca milă, ce au arătat spre noi într'acea, că ne-au măngăiat după cererea noastră. O! faceți neîncetate și ferbiți rugăciuni pentru întărirea scriptului a prea bunului împărat, cu felicitate aici spre veacuri multe, ear ca în cele vecinice cunună nevestejită să i-se dăruiască. Siliți prin bună purtarea voastră a ve face vrednicie de milă, ce vi s'au arătat. Mai pe urmă deosebit ve rog, ca să nu fiți numai dascăli parochienilor voștri, ci să le fiți și părinți, să fiți cătră dênsi cu durere, ca părinții, căci altmintrilea, ce le vor folosi lor decese mii de dascăli, de aceia, pe cari nu-i doare de ei, ci numai să le ia, ce au, de a-ți avea decese mii de dascăli în Christos, ear nu mulți părinți, dice sfântul Pavel, tot nimic nu se îsprăvesce.

Cu toate acestea, cine din dragoste cătră Dumnezeu și deaproapele nu va plini acestea aicea scrisă și celealte datorii preoțesci, care pentru securtarea acum nu s'au pomenit, lui să-și bage vină, când pentru acelea potrivită neplăcere i va sosi, într'acea părintească blagoslovenia din toată dragostea inimii dându-ve, rîmân. Sibii, în 10 August 1811.

De tot binele voitor

Vasile Moga m. p.,
episcop de legea grecească al neunîșilor din Ardeal.

* (Convocare.) P. T. domnii, cari au subscris acțiuni pentru „institutul tipografic“ din Orăștie prin aceasta sunt invitați la „Adunarea generală constituantă“ care se va ține în 10 Martie st. n. la 2 ore după ameașă în localul casinii române din Orăștie.

Obiectele puse la ordinea dilei sunt:

1. Deschiderea adunării prin președintele comitetului fundatorilor;

2. constatarea acționarilor prezenți ai capitalului fundator reprezentat de acționari;

3. alegerea unui președinte, 2 notari și 2 scrutatori pentru adunarea generală constituantă;

4. raportul comitetului fundatorilor despre activitatea sa și depunerea socotelei;

5. alegerea unei comisiuni de 5 pentru imprimarea agendelor prevăzute în §. 154 al legei comerciale;

6. votarea statutelor;

7. alegerea direcției și a comitetului de supraveghiere;

8. darea absolutoriului comitetului de supraveghiere;

9. împurnicarea direcției pentru a face pașii ulteriori și a pune institutul în lucru.

Orăștie, la 25 Iulie, 1888 st. n.

Comitetul fundatorilor.

* (Invitare.) Corpul învățătoresc dela scoala normală greco-ortodoxă din Câmpeni invită la producție impreunată cu dans ce o va arăta Duminecă în 11 Martie, 1888, în sala ospătăriei Dlui Löwy de preste riu cu următoarea

Programă:

„Arvinte și Pepelea“

vodevil într'un act de Vasile Aleandri.

Personale:

Pitarul Arvinte Nicolau Corcheșiu
Pepelea, judecătan Iosif Gombos.
Mandica nepoata lui Arvinte .

2. „Mama română“

chemarea și educația ei, disertație de I. Motora.
3. „Mare lucru este scoala“

scenă socială cu cantece într'un act de Nicolau Corcheșiu și Candid Mușlea.

Personale:

Moș Tandură, fruntaș al satului Nicolae Corcheșiu
Moș Stan Ioan Motora
Vrajbă, judecătan Iosif Gombos
Fortuna, tovarășul lui Vrajbă . . . George Candea
Iustina, soția lui Vrajbă . . . Dna Eufemia Albescu
Doi scolari, o scolăriță, judecătan, tinerime de scoala.

Prețul intrării: Locul I 80 cr.; II 60 cr. parter 40 cr. pentru copii jumătate

Incepîntul precis la 7 ore seara.

Venitul este destinat $\frac{2}{3}$ pentru înmulțirea fondului pentru premierea elevilor diligienți și procurarea de cărți elevilor miseri, iar $\frac{1}{3}$ pentru procurarea materialului necesar la lucrul de mână elevilor miseri. Oferte mari imimoase se primesc cu multă și se vor cîuta în public. Acei P. on. dni, cari vor lua parte și la dans, preste prețul de mai sus vor solvi pentru familie 1 fl., pentru persoană 50 cruceri.

* (Asentarea în comitatul Sibiului) pentru acest an, are următorul program: în Sebeș se va face asentarea: în 8 Martie cetatea, în 9 și 10 cercul; în Mercurea: în 12 Martie cercul Poiana, 13 și 14 cercul Mercurei; în Sibiu: în 16, 17, și 18 Apriile cercul central, în 19, 20, 21 Apriile cercul Boței; în Nocrichiu: în 23, 24 Apriile cercul Nocrichului; în Seliște: în 26, 27 Apriile cercul Seliște; în Sibiu: 28 și 30 Apriile cetatea Sibiului.

* (Advocat român în Cahul). În foaia din Brașov „Poșta română“ cetim: Un corespondent ne scrie, că dacă vîr'u un advocat român ar voi să se așeze la Cahul, nu numai că ar putea face mult bine într-o populație, dar mai cu seamă celei române din cercul Cahulului, ei și-ar crea și săiești o frumosă poziție fiind sigur de un venit anual de vîr'o patru, cinci mii de florini. Acei domni advocați, cari s'ar interesa de această cestiuoa, pot afla amănute în biroul nostru.

* (Postal). Directiunea postală-telegrafică din Sibiu scrie concurs pentru ocuparea postului de magistrul postal din Apahida (comitatul Coșugei). Cu acest post pe lângă depunerea cauțiunie de 100 fl și încheierea de contract sunt impreunate emolumentele: 150 fl. remunerării anuale, 40 fl. paușal de cancelarie și un paușal de transport, ce se va statori ulterior. Cererile de concurs sunt a se substerne până la 18 Martie a. c. st. n. Denumitul magistrul postal va întreține prin o carioală cu un cal comunicația de 4 ori pe zi cu găurile din Apahida, pentru aceea concurenții sunt recercați a indigita în cererile de concurs suma, pe lângă care sunt gata a presta acest serviciu.

* (Simptoame de a se curma răsboiul vamal cu România.) La scirea, adusă la alt loc cu privire la convenția comercială cu România, mai adaugem următoarele: Ministrul Dimitrie Sturdza va pleca în cîrînd la Viena spre reluarea negoțiilor, spre care scop însărcinatul de afaceri al României la Viena dl Olănescu a anunțat comitetului Kálnoky sosirea ministrului român.

* (Confesiunea greco-catolică din Ungaria) Nu-i numai o scornituruă, după cum a observat o foaie bisepsemânală din Brașov scirea noastră cum că confesiunea greco-catolică din Ungaria va fi subordonată metropolitului rutean din Lemberg, căci în cestiunea aceasta cîtim în o telegramă a diarului „Neue Fr. Presse” următoarele:

Din Roma se telegrafează diarului „Dzennik Polski,” că Primatele-cardinal de Ungaria, Simor, este în deplin acord cu proiectul, după care episcopii greco-catolici din Ungaria vor fi subordinați jurisdicției metropolitului rutean din Lemberg. Marele prelat însă a observat, că din cauza morbului ministrului de culte și instrucționă publică Trefort, încă nu se poate pronunța în detaliile reformei intenționate.

* (Recunoșința bulgarilor). În Sofia s'a serbat în mare pompă aniversarea eliberării statului bulgar. La serviciul divin luă parte principale, prințesa Clementina, curtea principiară, toate dignitatele și un numeros public. În rugăciuni însă nu s'a pomenit țarul Alecsandru al II-lea. Orașul a fost splendid împodobit și i luminat.

* (Studiul istoriei naționale). Academia română face din nou apel către toate persoanele, care posed acte și documente, ce pot servi pentru studiul istoriei naționale.

* (Doliu). După scirile din Berlin medicul principelui de coroană Bergmann, a adresat doctorului Lauer o scrisoare, prin care-l roagă a pregăti pe bătrânul monarch pentru apropiata moarte a principelui de coroană.

* (Un comet nou). După o depeșă telegrafică sosită la locul central pentru telegramele astronomice în Kiel, în 19 Ianuarie, la 3 ore 46 minute dimineață s'a descoperit la Cavewton un nou comet cu o coadă de un grad în lungime. Cometul are formă unui sămbure și pe timpul descoperirii stăla 28,752 înălțime și 56 grade 8° 7 minute declinație sudică. Fiindcă el se mișcă dinic cu 1 1/4 grade spre Nord, se sperează, că l vom vedea și noi.

Ingrășarea paserilor prin îndopare mecanică.

Îngrășarea mecanică, prin ajutorul unei mașini speciale pentru îndoparea paserilor, este o inventiune cu totul recentă, cam de acum 15 ani. Trebuie să menționăm căteva încercări făcute la Strasburg în 1837; însă aceste încercări n'au dat rezultate satisfăcătoare și n'au avut urmări practice.

Aparatele actuale, inventate de Odile Martin, care după ce a studiat și după ce a perfecționat sistemul seu la Vichy, l'a stabilit, în 1872, la grădina de aclimatizare din pădurea Bulonie din Paris. Această inventiune destul de curioasă a atras multă atenție visitatorilor francezi și străini. Se povestesc că sultanul din Zanzibar, venind la Paris, a fost surprins de îngrășarea mecanică dela grădina de aci. Mașina mai mult de cât de oricare altă lucruri din mărele oraș.

Dela această epocă, publicul francez s'a familiarisat cu aceste mașini de îndopare, fie în diferitele expoziții publice, fie în expozițiile particulare.

Un singur om poate face serviciul la trei mașini, ce pot conține în total 630 paseri. Acest om întoarce mașina și aduce înaintea să multe rânduri, o scară permite omului să se urce sau să se coboare la nivelul fiecărui rând. Omul ia în mâna tubul de ciuciuc al mașinei, care tub comunică cu rezervorul, în care se află pasta alimentară.

Omul introduce extremitatea tubului în esofagul paserii și cu ajutorul unei pedale injecteză o porțiune determinată de alimente. Acul unui cadran arată porțiunea dată în centilitri. Porțiunea variază de la 10 la 12 centilitri pentru fiecare cap și la fiecare îndopare; dosa ce trebuie dată este scrisă pe o placă roșie pusă înaintea fiecărei paseri. Pasta alimentară întrebunțată este făcută din faină de orz și porumb, muiată în lapte.

Paserile sunt legate de picioare. În fiecare rând al apartamentului sunt 42 capete. Găinile paserilor cad într-un mic canal al fiecărui rând. În fiecare dimineață se matură acești găinile și în urmă se spală canalul.

Foloasele mașinei mecanice de îndopat paserile consistă cu deosebire în economia de timp. Găinile se îndoapă de 3 ori pe zi, iar rătele de 4 ori. Într-un cias se pot îndopa 400—500 de paseri; nu trebuie mult de 10 secunde pentru fiecare cap. Chiar dacă am admite, că nu se pot îndopa mai mult de 200 paseri pe oră, acest proces ar fi de 16 ori mai repede de cât îndoparea cu mâna.

Găinile se îngășă cu acest mijloc în timp de 18—20 de minute, iar rătele în 15 de minute. Perderile sunt aproape nule (1—2 la sută).

Inimile simțitoare au fost cuprinse de milă, vădând soartea acestor nenorociți paseri, căde odată de o milă crescentă și că probă avem întărirea ducelui de Lavello la expoziția agricolă dela Neapole, în 1871. Ducele espuse o mașină pentru îndoparea mecanică a paserilor. Societatea protectrice a animalelor a intervenit, prezentând, că expunerea acestei mașini constituie delictul prevăzut și definit în codul penal: „tratament barbar, în public, al animalelor domestice.” Si a citat pe ducele de Lavello înaintea judecătoriului, care l'a condamnat la amendă. Condamnatul, făcând recurs în casătie a fost achitat.

Societatea protectrice a animalelor din Paris a fost mai intelligentă, când a declarat într-un raport oficial, că deși se opune în principiu la îndoparea mecanică a paserilor recunoasce, că mașinile mecanice de îndopat constituie un progres însemnat în raport cu celealte moduri întrebunțate până acum.

În adevăr la prima vedere mijlocul pare barbar. S-ar părea, că introducerea unui tub de 8—10 centimetri lungime în gâtul unei nenorociți găini este o cruzime. În realitate introducerea tubului provoacă rezistență din partea paserilor la început; însă ele se deprind iute cu acest procedeu, începând cu deschidere ciocul, prind tubul ca și când ar vol să-l îngheță și dau semne vizibile de a suge din acest biberon de un nou gen. În cele din urmă paserea nu mai este de plâns; ar trebui mai bine invidiată și imitată.

Imitația s'a făcut; și acest mod de alimentație se întrebunțează de câțiva ani în medicina umană ca mijloc de terapeutică (vindecare). Încă de mult s'a întrebunțat sonda esofagiană pentru introducerea cu silă a alimentelor în stomac alienaților, ce nu voiau să mânânce. Aceasta era un mijloc excepțional și nu se dedea bolnavului de căt dosa obișnuită. Astăzi se introduc în stomac cantități estraordinare de alimente pentru a combate unele boale și cu deosebire oftice.

Această boala se manifestă în modul cel mai bizar. Cu toată gravitatea ei, ea nu amenință serios viața de căt, când bolnavul nu mai mânânce. Pe căt timp un oftic mânâncă bine el trăiește și va trăi; când nu mai mânâncă atunci este în pericol. Însă când nu i este foame cum să-l facă să mânânce? Si dacă mânâncă puțin sau prea puțin, cum să-l silesci să mânânce mai mult?

Se ajunge la acest rezultat, îndopând pe om, cum să-îndopă găinile și curcanii. Doctorul Debove întrebunțează faină de carne uscată, presentând de 4 ori greutatea ei de carne proaspătă. Aceasta faină se amestecă cu lapte ori cu bulion și mai adăugă căte odată și ouă proaspete bătute.

Prin îndopare se susține viața ofticoșilor, se prelungesc existența lor și căte odată chiar se vindecă. Aceasta este un nou mijloc terapeutic, care poate aduce servicii însemnante, și care merită să-l amintim aici, deoarece el derivă de-a dreptul din procedeul întrebunțat pentru îndoparea paserilor, cu singura deosebire (mare ce e drept), că îndoparea bolnavilor nu se face cu gândul de a-i mânca în urmă.

„Rom. lib.”

Din public.

Încunoscințare.

Neprezentându-se abonenți în număr recerut, ca să pot tipări — fără de-a jerși din al meu — cuvântările anunțate pe diua de astăzi; ear abonenții insinuati poftind mai toți și tom I, la ce nu am contat, — deci sum silit a prolungă terminul tipăririi cuvântărilor de sub întrebare pe 3/15 Aprilie a. e., pe cănd sper, că se vor insinua abonenți în număr de ajuns.

Kétegyháza, 15 Februarie, v. 1888.

Iosif Ioan Ardelean,
paroch rom. gr. or. în Kétegyháza (com. Békés.)

Cătră P. T. publicul român!

Prin apelul publicat în luna lui Ianuarie ne-am luat voie și a aduce la cunoștință P. T. publicului român, că societatea acad. social-literară „România jună” din Viena va eda un nou almanach literar, care va avea să apară pe la mijlocul lunei lui Februarie.

Din unele cause absolut nedependente de societatea editoare, almanachul nu a putut să apară la terminul anunțat, ci va apărea numai pe la finea lunii lui Martie st. n.

Aducând aceste la cunoștință P. T. publicului român, rugăm pe domnii nostri abonenți să binevoiască a scusa întârdierea neprevăzută.

Totodată ne luăm voie a lungii terminul pentru neîntoarcerea listelor de abonament, până la 15 Martie st. n. apelând earashi la binevoitorul sprijin al publicului român și rugând pe toți domnii și doamne, cari au binevoit a se însarcina cu colectarea de abonamente, de a ne renapoia până la acel termin listele, ori ce rezultat ar avea.

Viena, 28 Februarie 1888.

Comisiunea pentru Almanachul „României jună.”

Psichologia în educație.

(Urmare.)

Se susține, că internul nostru spiritual e o mare amestecătură chaotică de noțiuni și cugete cu sentimentele și nisunile, ce emanează din aceste. Între toate aceste tipuri ale spiritului numai dreptul pumnului valorează. Cea mai puternică apăsa fără cruce pe cea mai debilă, intocmai precum arborii mai înalți și mai puternici dintr-o pădure apăsa pe cei mai scunzi. Si precum în viață politică persoanele singuratic se imprenă în partide, prin impreunare câștigând în putere, luptă în contra stăpânirei altora, — astfel se imprenă și tipurile spirituali și luptă în contra prepotenței altora spre a le invinge.

Aceasta aserțiune conține în sine de bună-seama multă dreptate. Căci fără indoială noțiunile mai puternice mai vîi, apăsa în spirit pe cele mai slabe. Dar afară de aceasta predomină înțările și alte legi hotărîte. Dacă n'ar fi acest cas, atunci n'ar fi pentru educator în sciință despre suflet nici un punct de rađem sigur. El însă are acest rađem.

Spre a ne convinge de aceasta, amintesc aci numai unele dintre cele mai ponderoase legi spirituale, arătând valoarea lor pentru educație.

Așa s'a constatat că:

1. Reprezentăriile egale, adecație cele cu aceeași conținut, se reproduc unele pe altele. Aceasta e legea reproducării mijlocite.

2. De asemenea reprezentăriile disparate, dară imbinare se reproduc unele pe altele. Legea reproducării mijlocite.

Aceasta se poate clarifica, respective dovedit chiar prin legile spiritului, cu cari stau în strinsă legătură. Spre acest scop recurgem la practică.

Ad. 1. Reproducerea nemijlocită.

Învățătorul a clarificat pe invățători și la coloarea albă, aducându-le înainte pentru intuire o foită de hârtie albă, o bucată de var, de cretă etc. Aceasta reprezentăriune devine mai târziu restrinsă, apăsată prin altele, ba dispără chiar din conștiință, nu însă și din marele magazin al memoriei. Deoarece, dacă elevii mai târziu vor vedea zăpadă, un părete văruit, prin coloarea lor cea albă se reproduc și reprezentăriile deja insușite mai nainte la intuirea hârtiei, varului, cretei etc.

Si aceasta, precum se întempează la reprezentări singuratic, intocmai așa se întempează și la cele compuse, complicate.

Intrebarea e, pentru ce oare se reproduc reprezentăriile egale? Pentru că ele au unul și același conținut, și reprezentăriile cu unul și același conținut se acopere cu desevărsire una pe alta în spirit; va se dică: se unifică în unul și același tablou de aducere aminte, respective de reproducere.

Din aceasta rezultă ca postulat didactic: cu căt mai des și cu căt mai deferite moduri va lăsa învățătorul ca să se insușască o noțiune, cu atât va deveni mai clară, ear reproducerea va fi cu atât mai sigură.

Ad. 2. Aci ni se vorbesce de noțiuni disparate. Aceste sunt noțiunile, ce nu sunt de loc înrudite, ba nici asemănabile, așa sunt de diferite unele de altele, d. e. coloarea galbină a unei lămâie, forma ei ovală și caracteristicul ei gust acru. Toate trei diferă total una de alta. Nu coloarea albă, ce e acesea și fie la hârtie, fie la zăpadă, var etc.

Aceste trei noțiuni disparate: galbin, forma ovală și acru, dacă va lăsa învățătorul ca totodată să fie insușite, astfel se încheagă toate trei într'un singur tablou — în noțiunea lămâiei, — care în acel cas se numește compusă, concentrată. Cele trei părți distinctive, cari formează aceasta noțiune, sunt părțile ei constitutive. Si, fiindcă noțiunile, din părți constitutive încheiate, formează un întreg nedespărțibil, astfel prin reproducerea unei singure părți constitutive trebuie să se reproducă în conștiință și însăși noțiunea compusă. După un gust acru d. e. neamănat se va ivi în conștiință-mi și gustul lămâiei etc.

Din acest incident se și obiceiuesc oamenii de multe ori, chiar fără a mai reflecta cu deplină conștiință că, după un gust acru indată să facă asemănare cu cela al lămâiei.

Lotze dice: dacă reprezentării disparate, opuse, cum e lumina și întunericul, diua și noaptea, plus și minus, se reamintesc una pe alta, cauza nu e numai contrastul dintre ele, ci imprejurarea, că contrastele lor au o deosebită însemnatate asupra vieții sau asupra unor ocupări ale noastre, din care motiv reamintesc una pe ceeaaltă.

După cum se vede dar o noțiune turbură sau intunecă pe ceeaaltă, sau după imprejurărari o îsgănește cu totul afară din conștiință.

Observ d. e. spre sară azuriul cerului, indată după acea mi se infățează roșa aurie a soarelui, ce apune, prin cea din urmă noțiunea azurului se mișcorează, se restringe, sau se va delătura cu totul din conștiință.

Nu e însă așa, dacă o noțiune se aduce în legătură cu alta disparată. În acel cas noțiunea cea

dintâi câștigă mult în putere, aşa, că nu numai din conștiință nu se va delătură, dar nici din memorie nu se va putea cu ușurință perde. De oare ce noțiunile ce formează între sine o legătură, o impletitură cum s-ar dice, influențează cu întreg complecul puterii lor asupra contrastelor lor. Așa mai ușor se pot susține.

Sunetul *a* și litera *a* se contopesc în o singură noțiune compusă, dacă elevul deodată — în același timp — le va percipia, deoarece sunt disparate, și noțiunea sunetului *a* se va întări prin noțiunea literei *a*; și viceversa, noțiunea literei se va întări

prin cea a sunetului *a*, că o atare noțiune compusă prin alta singularică omogenă ei — cum e de sunetul sau litera *i* — cu anevoie se va putea delătură. Prin urmare noțiunea sunetului *a* e mai puternică și se conservă mai bine în conștiință, dacă se aduce în legătură în spirit cu nota *a*, ce i corespunde.

(Va urma.)

Loterie

Sâmbătă în 3 Martie n. 1888.

Timișoara:	42	26	52	50	51
Viena:	47	75	52	81	2

Nr. 259. [1789] 3—3

CONCURS.

Neconcurând nimă la postul de capelan în parochia de clasa III Slimnic, pentru care s'a publicat concurs dto 9 Octobre 1887 Nr. 1155, prin aceasta se publică concurs nou, cu termin de 30 zile dela prima publicare. Emolumentele sunt: jumătate din venitele parochiale calculate în sumă de 401 fl. 15.

Reflectanții să-și adreseze petițiile la subsemnatul în terminul indicat.

Sibiu, 5 Februarie, 1888.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 537.

[1794] 1—1

Anunciu.

În sensul § lui 124 din regulamentul procedurei în cause matrimoniale să se face cunoscut, cum că Ecaterina Zacharia Oprea și Petru George Taus din Magherușul săsesc sunt divorțiați pe baza edictului conform sentinței Venerabilului Consistoriu din 8 Decembrie 1887 Nr. 5313 B

Brașov, în 17 Ianuarie 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului II-lea.

Ioan Petric
protopresbiter.

Nr. 3356/1888 vice-com. [1793] 2—3

Publicare de licitație.

Pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anul 1888 pe toate drumurile municipale de pe teritoriul comitatului Sibiu se publică o nouă pertractare concursuală, ce se va întîne în **16 Martie 1888 la 10 ore a. m.** la vice-comitele comitatului Sibiu în sala cea mică de ședință.

Se provoacă deci toți acei, cari voiesc a lăsa aceasta întreprindere, a-și subșterne ofertele lor vice-comitelui comitatului Sibiu cel mult până la ora amintită a dilei defecție pentru pertractare. Ofertele întinate mai târziu, precum și telegramile întrate ori și când nu se vor lua în considerare.

Pe cuvertul ofertului prevăzut cu 5 sigile și timbrat după regulă e a se scrie deasupra adresiei limpede numele acelei linii sau părții de drum, la care se referă ofertul.

Ofertele sunt de a se compune după formularul și conspectul de împărtire, care ambele se pot primi dela oficiul r. v. d. construire de aici.

La ofertă trebuie să se alăture cuitanță despre depunerea vadiului la cassa comitatensă. Vadiul trebuie să conste cel puțin din 5% dela suma prețurilor, care le promite oferentul după cantitatea de petriș, pusă în conspectul de împărtire, care servește de basă la pertractare.

Bani gata sau obligații nu se primesc cu ofertul.

Conspectul despre împărtirea petrișului de furnisat, contractual de furnisare, condiții unice specificate, formularul de ofertă și conspectul de împărtire, ce trebuie alăturat acestia, se pot ceta respective primi la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă odaia Nr. 39) în oarele ordinare de oficiu.

Sibiu, în 29 Februarie 1888.
Vice-comitele comitatului Sibiu
Thalmann.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și encyclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunii în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociale, poezie, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tratează cestioni literare și scientifice cu reflecții vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuescă a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuescă a întinde tuturor individilor din familia o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhiereilor și preotilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocazii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și scrisi cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

= Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. =**= Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere =**

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vrem op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca elor în prima linie interesat.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinzând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecțione de versuri funebri, urmate de ieșiri, epitafe și a. Prețul 50 cr.

Carte conducețoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumos ilustrată, pentru pruncișcoli de ambe secole. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncișcoli de ambe secole. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-Deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 10—50